

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
13/532	13/2418	25.09.2013

Høring NOU 2013:8 Med los på sjøsikkerhet - losordningens omfang, organisering og regelverk

Miljøverndepartementet viser til brev av 6. juni 2013 med høring av NOU 2013: 8 *Med los på sjøsikkerhet - Losordningens omfang, organisering og regelverk*.

Miljøverndepartementet har gått gjennom anbefalingene fra losutvalget.

Generelt

Utvalget mener at den generelle lospliktgrensen på 70 meter fartøylengde ikke bør heves, og at behovet for en kostnadseffektiv lospliktordning for de mindre fartøyene bør i stedet ivaretas gjennom endringer i farledsbevisordningen. Den ordningen utvalget foreslår skal på den ene siden være kostnadseffektiv og lett å praktisere, og på den andre siden ivareta miljø- og sikkerhetshensyn, særlig ved kompetansekontroll av de som skal forestå navigasjonen. Utvalget mener dette vil sikre en enklere ordning for godt utrustede fartøy med kompetente og erfarne navigatører, uten at sannsynlighet for hendelser og miljørisiko antas å øke. Miljøverndepartementet støtter utvalgets anbefalinger om å videreføre generell grense for losplikt på 70 meter fartøylengde.

Miljøverndepartementet forutsetter at oppfølging av utvalgets rapport med eventuelle endringer i losloven og forskrifter innrettes slik at sikkerheten til sjøs opprettholdes eller styrkes i forhold til dagens nivå. Endringer av regelverk og lostjeneste må medvirke til at risikoen for ulykker, og miljørisikoen, fortsatt holdes på et lavt nivå eller reduseres ytterligere. Når det vurderes endringer i losregelverket og -tjenesten, vil det være relevant med vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II der endringene kan påvirke risikoen for miljøskade.

Miljøverndepartementet vil også knytte noen kommentarer konkret til enkelte av utvalgets anbefalinger.

Miljørisiko

Miljørisiko er sannsynligheten for og omfanget av miljøskade ved et akutt utslipp av olje eller andre miljøfarlige stoffer, og tilhørende usikkerhet (jf. forvaltningsplanen for Nordsjøen – Skagerrak, kap. 6). Det bør vurderes nøye hvordan miljørisikoen vil bli påvirket ved endring av regelverk og lostjeneste. Utvalget anbefaler å videreføre prinsippet om skjerpet losplikt for fartøy som fører farlig og forurensende last, og at definisjonen av farlig og forurensende last tar utgangspunkt i internasjonale regler fastsatt av IMO. Miljøverndepartementet støtter dette.

Utvalget anbefaler samtidig at det settes i gang en nærmere utredning av innslagspunktet for losplikt for de ulike kategoriene av farlig og forurensende stoffer i bulk som definert i MARPOL vedlegg II, kategori X, Y og Z, og at både miljø- og sikkerhetshensyn bør tillegges vekt i utredningen. Det er Sjøfartsdirektoratet som har ansvaret for dette regelverket, og som må foreta en slik utredning. Det bør vurderes å inkludere pakket farlig gods etter IMDG-koden i utredningen.

Sjøkart/ECDIS

Miljøverndepartementet er enig i at forbedring av kartgrunnlaget har stor betydning for sjøsikkerheten. Det er laget sammenhengende elektroniske sjøkart for hele norskekysten, men fremdeles mangler det nye, moderne dybdemålinger i mange områder. Miljøverndepartementet vil fortsatt prioritere dette arbeidet for å øke sikkerheten for skipstrafikken langs kysten.

Samlokalisering av sjøtrafikksentraler

Dersom det skal vurderes å samlokalisere de eksisterende fem sjøtrafikksentralene i Horten, Brevik, Fedje, Kvitsøy og Vardø, bør verdien av lokal/regional kunnskap ved den enkelte trafikkentral tas inn i vurderingen. Norskekysten er svært lang, og Miljøverndepartementet antar at slik lokalkunnskap kan ha betydning for utøvelsen av tjenesten og forståelsen av et situasjonsbilde i tillegg til det bildet som bygges opp gjennom tekniske hjelpemidler. Det er også positivt om sjøtrafikksentralenes tjenestetilbud kan innrettes på ytterligere å styrke sjøsikkerheten.

Flytting av losbordingsfelt og utvidelse av lospliktfriske korridorer

Utvalget anbefaler at det opprettes et nytt losbordingsfelt i området ved Bastøy for hoveddelen av trafikken inn Oslofjorden, og at bordingsfeltet ved Store Færder opprettholdes for fartøy med anløp lenger ut i fjorden og fartøy som ønsker los i hele ytre Oslofjord. Miljøverndepartementet antar at sjøtrafikksentralen etter slike endringer kan ha en særlig oppmerksomhet på seilas i ytre deler av Oslofjorden og trafikken inn til et nytt losbordingsfelt. Miljøverndepartementet viser samtidig til at Færder nasjonalpark i skjærgården utenfor Nøtterøy og Tjøme ble etablert sommeren 2013. Som utvalget selv sier i kap. 9.3 kan flytting av losbordingsfelt eller utvidelse av lospliktfriske korridorer ha

betydning for i hvilken grad naturmangfoldet utsettes for risiko, og generelt bør slike endringer derfor vurderes i tråd med naturmangfoldloven kapittel II.

Utvalget anbefaler videre at det nye losbordingsfeltet bør evalueres etter fire år. Miljøverndepartementet er enig i at det ved eventuell flytting av losbordingsfeltet bør gjennomføres en evaluering av erfaringene med dette, men at det kan vurderes å evaluere dette etter kortere tid.

Farledsbevisordningen

Farledsbevisordningen innebærer at en ellers lospliktig seilas kan foregå uten los ombord, dersom skipsfører og eventuelt andre av skipets navigatører har et farledsbevis. Utvalget foreslår en differensiert farledsbevisordning inndelt i tre klasser, inndelt etter lengdegrupper. Det vil bli stilt særlige kompetanse- og erfaringskrav til navigatører for å få rett til farledsbevis.

Miljøverndepartementet forutsetter som over at slike endringer i farledsbevisordningen innrettes slik at sikkerheten til sjøs opprettholdes eller styrkes i forhold til dagens nivå. Prinsippet om skjerpet losplikt for fartøy som fører farlig og forurensende last må gjenspeiles også i ordningen med farledsbevis.

Utvalget anbefaler videre en vurdering av behovet for lokale begrensninger i bruk av farledsbevis. Miljøverndepartementet forutsetter at dette gjøres på en måte som også ivaretar hensyn til miljøverdier, når det vurderes i hvilke farleder lospliktige fartøyer ikke skal kunne gå inn uten los om bord.

Lovforslag

Miljøverndepartementet vil på dette stadiet kommentere at utvalgets forslag til ny formålsbestemmelse i losloven § 1 ser ut til å snevre inn formålet i forhold til den gjeldende losloven. Sikker ferdsel på sjøen er svært viktig for både skipsfarten selv og en rekke andre hensyn, og et nytt formål som kan tolkes snevrere enn i dagens lov er neppe ønskelig.

Miljøverndepartementet vil eventuelt komme tilbake med nærmere kommentarer i det videre arbeidet med nye bestemmelser i losloven, og ber om å bli holdt orientert om dette arbeidet.

Med hilsen

Per W. Schive (e.f.)
avdelingsdirektør

Geir Klaveness
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.